

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KOŁOBRZEG

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

**kon. XIX w.
(eklektyzm)**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny bryły od strony południowo-wschodniej

Widok ogólny bryły od strony wschodniej

Widok ogólny bryły od strony południowej

Zwieńczenie części narożnej

4. Adres (ulica, nr posesji)

**Kołobrzeg
ul. Ludwika Waryńskiego 9
p-ta 78-100
nr dz. 36, obr. 12**

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzesci**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

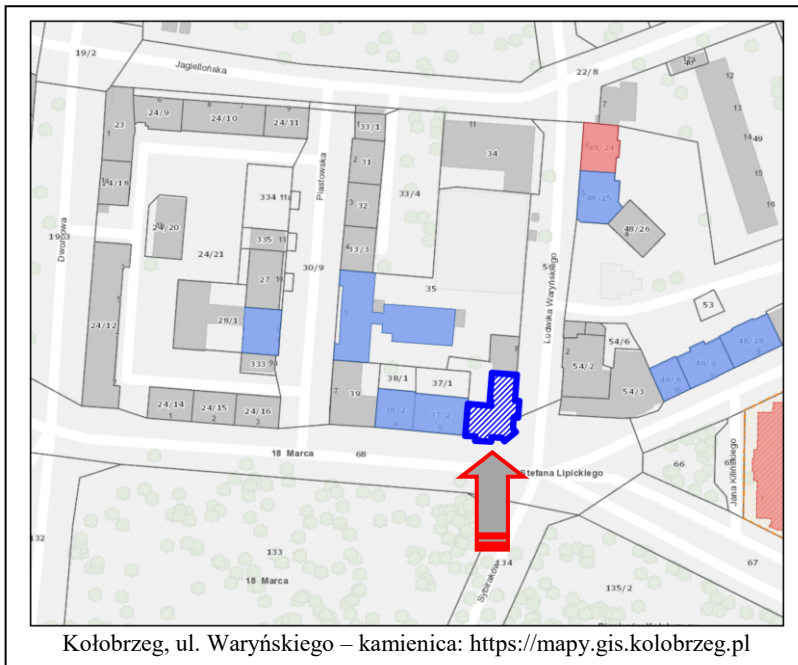
Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalna powstała w kon. XIX w. (obrys zaznaczony na planie miasta z 1906 r.), na zamknięciu północnej pierzei dawnego Placu Cesarskiego (*Kaiserplatz*), ob. plac 18 Marca. Został on wytyczony w 1873 r. w okresie tworzenia nowej koncepcji urbanistycznej miasta po likwidacji twierdzy (w 1872 r.). Reprezentacyjna zabudowa obrzeżna powstawała stopniowo w kolejnych latach, do pocz. XX w. Budynek nie uległ zniszczeniu w 1945 r., nieprzerwanie do dziś pełni pierwotną funkcję.

Budynek usytuowany jest narożnikowo, na południowo-wschodnim zamknięciu kwartału zabudowy. Wymurowany został z cegły, na rzucie odwróconej litery 'L', ze ściętym narożem frontowym i dwoma ryzalitami pośrodku elewacji frontowych. Bryła dwuskrzydłowa, cztero-kondygnacyjna, podpiwniczona, z użytkowym poddaszem przekryta jest płaskim dachem dwuspadowym. Elewacje otynkowane z parterem boniowanym. Fasady ośmio- i pięciosiowe, akcentowane są dwuosiowymi ryzalitami (wykuszeniami) środkowymi i narożnym (trójosiowym). Zakomponowane symetrycznie, podzielone gzymsami i zdobione detalem tynkarskim w stylizacji neorenesansowej. Okna prostokątne ujęte są w opaskowe oprawy, część z nich zwieńczona jest naczółkami trójkątnymi bądź półkolistymi. Naroża ryzalitów oraz osie skrajne podkreślono boniowanymi pasami i płycinami. Ścięty narożnik wieńczy okazały, trójkątny szczyt akcentowany sterczynami. Pole wypełnione jest dekoracją sztukatorską w formie stylizowanej muszli. Wejście główne w bocznej osi (od strony ul. Waryńskiego), z zachowaną oryginalną stolarką ramowo-płycinową, o bogatym zdobieniu snycerką (wraz z nadświetlem).

Budynek mieszkalny jest przykładem eklektycznej kamienicy czynszowej, z elementami neorenesansu, charakterystycznej dla wielkomiejskiego budownictwa mieszkalnego kon. XIX w. Zachował wartości zabytkowe, dokumentując rozwój urbanistyczny i architektoniczny Kołobrzegu po likwidacji twierdzy.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt po remoncie i modernizacji, z odnowionym detalem tynkarskim elewacji frontowych. Zachowany pierwotny układ osi. Stolarki okien współczesne, o jednolitych podziałach.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:** historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty
(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**
Maria Witek
10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty
(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków